

ПРАВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ СУПРОТНЕ ОДЛУКЕ СУДА И ОРГАНА УПРАВЕ

Запослени не може да трпи штетне последице у ситуацији када се у погледу његовог радноправног статуса донете супротне одлуке од стране редовног суда и органа управе.

Из образложења:

"Према утврђеном чињеничном стању оспореним решењем туженог од 15. децембра 2008. године тужилац, распоређен на радно место оперативац у Центру за обавештавање – референт, остаје нераспоређен због укидања послова и задатака са 06.06.2005. године; док се налази на располагању има право на накнаду личног дохотка у висини оствареног у посебном месецу; радни однос му престаје 25.12.2006. године.

О радно-правном статусу тужиоца одлучивало се раније решењем од 05.05.2005. године по коме је тужиоцу престао радни однос без његове сагласности као вишку запослених због престанка потребе са 06.06.2005. године када се разрешава дужности; отказни рок му траје један месец у ком периоду ће користити годишњи одмор. Рачуноводствени центар ће му исплатити отпремнину и у утврђеној динамици зараду. То решење је било предмет оцене законитости у судском поступку и тужилац је у том поступку успео (правноснажна пресуда Округног суда у Пироту Гж 656/07 од 26.09.2007. године и пресуда Врховног суда Србије Рев II 1694/07 од 11.12.2008. године, којом је одбијена као неоснована ревизија тужене).

Када је тужена донела друго решење о радно-правном статусу тужиоца и када је оно било предмет преиспитивања по жалби код Жалбене комисије Владе, тужилац је против тих аката покренуо управни спор код Управног суда. Тај суд се својим решењем од 29.09.2011. године огласио ненадлежним и предмет уступио Основном суду у Пироту. У свом решењу Управни суд наводи да је поступак одлучивања о радно-правном статусу тужиоца започео 05.05.2005. године и да се на њега мора применити Закон о основама система државне управе и Савезном извршном већу и савезним органима управе, те да је за пресуђење овог радног спора надлежан суд опште надлежности.

Код таквог чињеничног стања, нижестепени судови сматрају да је тужена одлучујући поново о радно-правном статусу тужиоца (због одлуке Врховног суда Србије донетом у управном спору којим је поништена другостепена одлука туженог од 03.06.2005. године) правилно утврдила да је дошло до престанка потребе за радом тужиоца због доношења Правилника о организацији и систематизацији радних места од 25.04.2005. године којим је смањен број извршилаца – оперативаца у Центру за обавештавање и Одсеку за одбрану у Димитровграду, односно да је укинута радно место на коме је тужилац радио, због чега у конкретном случају није дошло до повреде члана 393-396. Закона о основама система државне управе....

За правилно утврђено чињенично стање неправилно је примењено материјално право када је тужбени захтев одбијен као неоснован.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да су паралелно вођена два поступка: први је радно-правни пред надлежним судом опште надлежности који је раније окончан правноснажном пресудом Округног суда у Пироту. Други поступак је вођен кроз управни поступак и управни спор у коме је поништена

ранија првобитна одлука о радно-правном статусу тужиоца, због чега је тужена у управном поступку поновно одлучивала.

По становишту Врховног касационог суда, после оцене законитости првобитног решења о радно-правном статусу тужиоца, тужена, у присуству правноснажне одлуке Окружног суда у Пироту и пресуде Врховног суда Србије којом је одбијена ревизија, није могла да на бази истог чињеничног стања које је постојало у 2005. години ретроактивно доноси другу одлуку о радно-правном статусу тужиоца и отклања незаконитости које су постојале у време првобитног одлучивања. Та првобитна одлука из 2005. године правноснажно је поништена приликом оцене њене законитости и принцип правне сигурности и суштински пресуђене ствари налаже да се о истој ствари не може два пута одлучивати (правило *ne bis idem*). Тужена је могла да разматра радно-правни статус тужиоца по правноснажности првобитне одлуке из радног спора после евентуалне реинтеграције на основу правила која су важила у време њеног доношења (Закон о државним службеницима).

Дакле, из утврђеног чињеничног стања произилази да формално ова ствар није правноснажно пресуђена (не постоји идентитет у потпуности чињеничног стања-животног догађаја), али суштински (у материјално-правном смислу) је правноснажно пресуђена јер се односи на чињенице и околности које су биле предмет оцене законитости у ранијем судском поступку. Тужилац не може да трпи штетне последице због паралелног вођења судског и управног поступка у погледу радно-правног статуса који су последично суштински у колизији. Правна једнакост странака у радном спору, правна сигурност, јединственост и непротивуречност правног система не допуштају вођење и доношење противуречних одлука државних органа код идентичног чињеничног стања. Због тога је тужена морала да поштује судску одлуку која због неспорности утврђења везује орган управе".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 889/2016 од 22.2.2017. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 24.4.2018. године)